

Funded by
the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Azərbaycanda resursdan səmərəli və daha təmiz istehsalın irəliləməsi

RSDTI metodologiyası

Resursdan Səmərəli və Daha Təmiz İstehsal (RSDTI) proseslərə, məhsullara və xidmətlərə qarşı müdafiə mühit strategiyalarının bütövlükdə və davamlı tətbiqidir ki, bu da səmərəliliyi artırır və insanlarla mühit üçün riskləri azaldır. RSDTI, daha az resurs istifadə edərək istehsal etmək, mühitə təsiri minimuma endirmək və ümumi məhsuldarlığı artırmaq haqqındadır. **Kiçik və Orta Ölçülü Müəssisələr (KOM)** üçün RSDTI metodologiyası istehsal xərclərini azaltmaq, KOM-ların rəqabət üstünlüyünü artırmaq və ətraf mühitə dostluq praktikalarını tətbiq etmək üçün effektiv vasitədir. RSDTI, həmçinin KOM-lar arasında Dövri İqtisadiyyat prinsiplərini təqdim etmək və təşviq etmək üçün effektiv vasitədir.

"SEMPA" MMC- PLASTİK İSTEHSALI

Şirkətə Baxış

Məkan: Gəncə

Təsis ili: 2005

İşçi sayı: 23

Əsas bazarlar: Azərbaycan, Gürcüstan, Russia

Əsas məhsullar: pirinç, polipropilen və plastik boru fitinqləri

Sertifikatlar: DİN 8077/78, TC 11451/11755, AZS 064-2001 standartlar və müxtəlif uyğunluq sertifikatları

"Sempa" MMC mis, polipropilen fitinqlər və plastik boruların istehsalı və satışı üzrə ixtisaslaşmışdır. Borular toksik və kimyəvi maddələrə davamlıdır və korroziyaya uğramır. Polipropilen borular həmçinin ətraf mühitə uyğundur və xidmət heyəti üçün bütün şəxsi təhlükəsizlik tələblərinə cavab verir. Bu boruların xidmət müddəti +200°C temperaturda 50 ildir. Onlar suvaq altı montajlarda istifadə oluna bilər və "Sempa" tərəfindən mis-polimer metodu ilə istehsal olunan fitinqlər vasitəsilə metal borulara asanlıqla qoşula bilər. İstehsalat xərcləri və tullantıları azaltmaq məqsədilə, şirkət EU4Environment (2019-2024) layihəsi çərçivəsində RECP Klubları layihəsində iştirak edib. Bu nəşr, 2024-cü ildə aparılmış qiymətləndirmə təcrübəsi nəticəsində şirkətin təcrübəsini əks etdirir.

FAYDALARI

1

4 RSDTI variantı
(birincisi artıq
həyata keçirilib)

2

Geri ödəmə
müddəti
10 il

3

İqtisadi qənaət
38,000 EUR
ildə

4

Həyata keçirilən
tədbir üçün
370.000 EUR ilkin
investisiya

Action implemented by:

Layihə yanaşması

RSDTİ qiymətləndirməsi istehsalat sahəsini araşdırdı və dörd RSDTİ variantını müəyyən etdi, bunlardan birincisi prioritetləşdirildi və şirkət işçiləri tərəfindən həyata keçirildi:

RSDTİ Variant 1: Plastik tullantıların təkrar emalı: Bu müəssisədə metal qırıntıları qəbul məntəqəsi mövcud olduğu üçün plynka, polikarbonat, aşağı təzyiqli polietilen, polistirol və genişlənmiş polistirol, poliamid və bir neçə başqaları toplanması üçün imkan vardı. Qranulyasiyanın mexaniki emalı (ikinci emal), tullantıların təkrar emalına imkan verir. Bu proses tullantıların qızdırılmasından, ekstruderdən (zavodda mövcuddur) keçirilməsindən, granulyasiyadan və soyudulmadan ibarətdir. Nəticədə əldə olunan granullar plastik məhsulların istehsalında yenidən istifadə edilə bilər. Bundan əlavə, RECP komandası qeyd etdi ki, Azərbaycan bazarında polipropilen lent istehsalçısı yoxdur ki, bu da şirkət üçün gəlirini artırmaq üçün yeni bir imkan təmsil edir.

RSDTİ Variant 2: İstilik bərpasına investisiya qoyulması: 5 kVt-lıq kompressor qurğusu iş zamanı təxminən 60% istilik yaradır. Soyutma gödəkçəsinə istilik dəyişdirici quraşdırmaqla, bu istilik müəssisənin ehtiyaclarını ödəmək üçün isti su istehsal etmək üçün istifadə oluna bilər.

RSDTİ Variant 3: Texniki tullantıların minimuma endirilməsi: İstehsal prosesində qüsurlu məhsul və texniki tullantılar qalır ki, onlar təkrar istifadə olunur. Lakin məlumdur ki, xammal şəklində hazır məhsulların təkrar istifadəsi buna sərf olunan enerji, əmək və dəzgahın köhnəlməsi hesabına 1,5 dəfə baha başa gəlir. Təklif olunur ki, qalıq materialların uçotu sahəsində (buraxma borusu, tıxac və s.) tullantıları 2,5%-ə qədər azaltmaq mümkün olsun.

RSDTİ Variant 4: Kompresor üçün kəsici açarın quraşdırılması: Kəsici açarın quraşdırılması həddindən artıq qızma və avadanlıqların zədələnməsinin qarşısını alaraq, baha başa gələn təmir və ya əvəzlərin qarşısını alacaq. Bu, həmçinin kompressor istifadə olunmadığı zaman onu söndürərək enerji istehlakını azaldacaq.

QƏNAƏT NƏTİCƏLƏRİ

RSDTİ tədbirləri

VARIANT 1	Plastik tullantıların təkrar emalı
VARIANT 2	İstilik bərpasına investisiya qoyulması
VARIANT 3	Texniki tullantıların minimuma endirilməsi
VARIANT 4	Kompresor üçün kəsici açarın quraşdırılması

İqtisadi əsas rəqəmlər

RSDTİ Variantları	INVESTMENT (EUR)	ƏMANƏTLƏR (EUR/İL)	GƏRİ ÖDƏMƏ MÜDDƏTİ (İL)
Variant 1:	370,000	38,000	10

RSDTİ tədbirinin tətbiqi AB tərəfindən maliyyələşdirilən EU4Environment Fəaliyyətinin bir hissəsi olmuş və UNIDO tərəfindən icra edilmişdir. Bu kontekstdə, "Sempa" MMC RSDTİ Klublarının təlim və dəstək proqramına qoşulmuş və EU4Environment çərçivəsində monitorinq edilmişdir. Təvsiyə olunan RSDTİ variantlarının həyata keçirilməsini yoxlamaq üçün davamlı səfərlər də aparılmışdır. EU4Environment, AB-nin Şərq Tərəfdaşlığı ölkələrinə təbii kapitalını qorumağa və insanların ətraf mühit rifahını artırmağa kömək edir, ətraf mühitlə bağlı fəaliyyətləri dəstəkləyir, daha yaşıl böyümə imkanlarını nümayiş etdirir və açıq və ətraf mühit risklərini və təsirlərini daha yaxşı idarə etmək üçün mexanizmlər qurur. Daha ətraflı məlumat üçün: www.eu4environment.org saytına baxın.

Bu nəşr Avropa İttifaqının dəstəyi ilə hazırlanmışdır. Onun məzmununa görə yalnız UNIDO məsuliyyət daşıyır və Avropa İttifaqının baxışlarını əks etdirmir.

© – 2024 – UNIDO. Bütün hüquqlar qorunur. Şərtlərə uyğun olaraq Avropa Birliyinə lisenziya verilir.

United Nations Industrial Development Organization
Ms. Tatiana Chernyavskaya
EU4Environment Project Manager
Tel: +43 1 26 0 26 5520
E-mail: t.chernyavskaya@unido.org

ACE GROUP
CONSULTANTS

ACE Group Consultants, LLC
37, Khojaly Avenue, AZ1025, Damirchi Tower
Baku, Azerbaijan
Tel: (+994 12) 488 68 32
E-mail: office@aceconsultants.az